

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk

2020-0000154569

Bijlage:

A – wettelijk kader
B – Bouwstenennotitie BOR –
Onderzoek uitwerking vrije
middelen BOR

Datum 24 augustus 2020
Betreft Besluit op uw Wob-verzoek

Geachte

In uw brief van 5 augustus 2020, ontvangen op 7 augustus 2020, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om het interne onderzoek van de Belastingdienst waaruit blijkt dat in 75% van de onderzochte nalatenschappen over 2017 er voldoende vrije middelen waren om ook zonder BOR de erfbelasting te kunnen betalen, zoals vermeld op pag. 59 en in voetnoot 89 van het rapport 'Belasten van (inkomen uit) aanmerkelijk belang: Bouwstenen voor een beter belastingstelsel' (hierna: het document). U verzoekt om een kopie van het document.

De ontvangst van uw verzoek heb ik u schriftelijk bevestigd bij brief van 10 augustus 2020, met kenmerk 2020-0000150796. In de brief van 10 augustus is de beslistermijn met vier weken verlengd.

Besluit

Ik besluit het door u gevraagde document openbaar te maken, met uitzondering van een passage in het document die persoonlijke beleidsopvattingen van ambtenaren bevat en met uitzondering van persoonsgegevens. Ik licht mijn besluit hieronder toe.

Wettelijk kader

Uw verzoek om informatie is beoordeeld op grond van de Wob. Voor de relevante bepalingen verwijs ik u naar bijlage A.

Het recht op openbaarmaking dient het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Er wordt niet gekeken naar het specifieke belang van de verzoeker.

Openbaarmaking in de zin van de Wob betekent openbaarmaking voor iedereen. In dat licht vindt de afweging dan ook plaats. Hierbij wordt getoetst aan de artikelen 10 en 11 van de Wob waarin is aangegeven in welke gevallen openbaarmaking kan of moet worden geweigerd. Voorts kan het bestuursorgaan besluiten om op grond van de uitzonderingsgronden genoemd in de artikelen 10 en 11 van de Wob (zie bijlage A) of op grond van eventuele bijzondere openbaarmakingsregimes documenten (gedeeltelijk) niet openbaar te maken.

Motivering

Directie Juridische Zaken

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob)

Ons kenmerk
2020-0000154569

In het document staan persoonsgegevens. Dit zijn gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon. Ik weeg het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Deze informatie maak ik dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze persoonsgegevens onleesbaar gemaakt onder vermelding van 10.2.e.

Waar het gaat om de persoonsgegevens van ambtenaren in het document merk ik het volgende op. Indien het gaat om namen van medewerkers die niet wegens hun functie in de openbaarheid treden, weegt het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de desbetreffende ambtenaar zwaarder dan het algemeen belang van openbaarheid. Deze persoonsgegevens maak ik dus niet openbaar. Waar van toepassing heb ik deze persoonsgegevens onleesbaar gemaakt onder vermelding van 10.2.e.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad (artikel 11, eerste lid, van de Wob)

Documenten die zijn opgesteld voor intern beraad zijn onder andere: notities van ambtenaren, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen. Ik maak persoonlijke beleidsopvattingen in die stukken niet openbaar. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, inschattingen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten. De desbetreffende passage bevat een persoonlijke mening en afweging van ambtenaren.

Een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding moet gewaarborgd zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant.

Daarom heb ik de persoonlijke beleidsopvattingen in het document onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 11.1.

Op grond van artikel 11, tweede lid, van de Wob kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen in het belang van een goede en democratische bestuursvoering. Dit belang is echter niet aanwezig, gelet op de aard en de inhoud van de informatie.

Daarbij is het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering als standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen.

Wijze van openbaarmaking

Het document stuur ik met dit besluit in kopie mee.

Publicatie op internet

Het stuk wordt met een geanonimiseerde versie van dit besluit voor een ieder kenbaar gemaakt op www.rijksoverheid.nl.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst,
namens deze,

mr. M.S. Bogtstra
De directeur Juridische Zaken

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister van Financiën, ter attentie van de Directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Bijlage A

Directie Juridische Zaken

Artikel 10 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

Ons kenmerk
2020-0000154569

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
 2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
 3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
- (...)

Artikel 11 van de Wob luidt, voor zover relevant, als volgt:

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

TER INFORMATIE

Aan

Ketentafel Interactie

Keten tafel Schenk en Erf

Directie Particulieren
CD Vaktechniek

Inlichtingen

10.2.e

Datum

15 april 2020

Notitienummer

Auteur

10.2.e

Van

Kopie aan

notitie

Bouwstenennotitie BOR – Onderzoek uitwerking vrije middelen BOR

Aanleiding

- Op dit moment wordt door het ministerie van Financiën geschreven aan de bouwstenennotities Box 2 (en vereenvoudiging). Daarin worden onder andere voorstellen overwogen voor versoering en/of afschaffing van de bedrijfsopvolgingsregeling (hierna BOR). Belangrijke aanleiding hiervoor is dat het toezicht op de BOR een grote druk legt op de uitvoering van de Belastingdienst. Maar het is ook de vraag in hoeverre de BOR voor belastingplichtigen in zijn huidige vorm en toepassing noodzakelijk is.¹
- In de bouwstenennotitie Box 2 wordt voor wat betreft de noodzakelijkheid verwezen naar de uitkomsten van een promotieonderzoek.² Daarin werd aangetoond dat in 69% van de over 2002 – 2005 onderzochte nalatenschappen voldoende vrije middelen aanwezig waren om de belasting te kunnen voldoen (en de BOR vanuit dat perspectief niet noodzakelijk is). Hierna wordt dit onderzoek geduid als 'het promotieonderzoek', bijlage III.
- DGFZ heeft gevraagd naar actualisering van het promotieonderzoek ten bate van genoemde notities. Dit onderzoek dient antwoord te geven op de vraag in hoeverre de BOR noodzakelijk is voor het voortbestaan van de onderneming. De onderzoeksvraag luidt: zijn er in bedrijfsopvolgingssituaties bij overlijden voldoende vrije middelen aanwezig om de erfbelasting te voldoen indien de BOR niet zou bestaan?
- In samenwerking met CD Vaktechniek, de Keten S&E en het programma MI/RM van CD C&F is antwoord gegeven op deze vraag. C&F (MI/RM) heeft het onderzoek verricht en de resultaten gevalideerd.
- In deze notitie worden de resultaten van het onderzoek samengevat.

Kern/ Managementsamenvatting:

- Met dit onderzoek wordt beoogd om antwoord te geven op de vraag hoeverre de BOR noodzakelijk is voor het voortbestaan van de (rendabele) onderneming in geval van bedrijfsopvolging door overlijden. Daarbij sluiten we aan bij het promotieonderzoek. Dat doen we in de eerste plaats vanwege de vergelijkbaarheid en voorts omdat we door de auteur gehanteerde logische uitgangspunten kunnen overnemen.
- In het promotieonderzoek is, door middel van een steekproef van 219 onderzochte nalatenschappen, aangetoond dat in **69%** van die nalatenschappen voldoende vrije middelen waren om de erfbelasting te betalen. In **10%** van de gevallen was de erfbelasting de oorzaak voor het feit dat er onvoldoende vrije middelen waren.

¹ Bouwstenennotitie Box 2 "Het belasten van inkomen van AB-houders"

² M. Hoogeveen, De kwaliteit van de fiscale bedrijfsopvolgingswetgeving, 2011.

- Het promotieonderzoek legt de focus op de vrijemiddelentoets op het niveau van de nalatenschap. Dus de vraag of er binnen de nalatenschap met uitsluiting van de onderneming voldoende geld beschikbaar om de belasting te betalen. Getoetst werd ook op het niveau van de voortzetter (heeft de voortzetter met uitsluiting van de door hem verkregen onderneming binnen zijn verkrijging voldoende vrije middelen beschikbaar om zijn belasting te voldoen?). 11. 1

- Dit onderzoek heeft betrekking heeft op nalatenschappen uit het jaar van overlijden 2017. Zie bijlage II.
- Uit dit onderzoek blijkt dat in **75%** van de 277 onderzochte nalatenschappen er voldoende vrije middelen waren om ook zonder BOR de erfbelasting te betalen. In **16%** van de gevallen was de erfbelasting de oorzaak voor het feit dat er onvoldoende vrije middelen waren. Zie bijlage I en IV.
- De resultaten van het huidige onderzoek bieden daarmee een solide onderbouwing voor de beantwoording van de onderzoeksvraag. Zie bijlage IV.
- Hoewel – met het oog op vergelijkbaarheid – getracht is de onderzoeksmethode op de zelfde wijze uit te voeren als in het promotieonderzoek bleek dat zoals in de bijlage wordt toegelicht niet geheel mogelijk. Door een andere aanpak is de uitkomst niet 100%-vergelijkbaar met de uitkomst van het promotieonderzoek. Wel geeft ook het huidige onderzoek een voldoende getrouw beeld om de onderzoeksvraag te beantwoorden.

Toelichting onderzoek en uitkomst

Met ingang van 2010 kent de Successiewet 1956 (hierna SW) is de BOR-vrijstelling fors verruimt. De vrijstelling is opgebouwd uit 2 delen:

- 1) het verschil tussen de liquidatiewaarde en de lagere going concernwaarde (niet-rendabele ondernemingen) 100% (vrijstelling I).
- 2) een vrijstelling van 100% tot een bedrag van € 1.102.209 (bedrag 2020) en 83% van het meerdere (vrijstelling II).

Dit onderzoek is gericht op vrijstelling II. De hoogte van de BOR-vrijstelling II (100 resp. 83%) is mede ingegeven door de politieke afweging dat de heffing van erf- of schenkbelasting in het geval van bedrijfsopvolging niet mag leiden tot liquiditeitsproblemen bij rendabele ondernemingen. De 100% vrijstelling I voor het niet-rendabele deel van niet-rendabele ondernemingen heeft een andere achtergrond, namelijk dat de voorzetter die hogere liquidatiewaarde niet realiseert³. Voor eventuele versoering is dit onderscheid met name relevant. Voor de huidige onderzoeksvraag gaat het om vrijstelling II.

Onderzoekspopzet en uitgangspunten

Het huidige onderzoek sluit zich aan bij de in het promotieonderzoek geformuleerde uitgangspunten. Zie bijlage II. In de eerste plaats is dit onderzoek gerespecteerd, zijn die uitgangspunten ons inziens logisch en werd er in kamerstukken ook naar verwezen.⁴ Net als in het promotieonderzoek vindt de toets plaats op het niveau van de nalatenschap. Voordeel hiervan (ten opzichte van een onderzoek op het niveau van de voortzetter) is dat hiermee verdelingseffecten worden genegeerd. Verder wordt in het promotieonderzoek het ondernemingsvermogen in zijn geheel niet tot de vrije middelen gerekend. Er wordt dus verondersteld dat dit vermogen volledig ten dienste staat van de onderneming en dus niet tot de vrije middelen behoort. Wij sluiten ons hierbij aan omdat een onderscheid lastig te detecteren valt en omdat de uitkomst een voorzichtige schatting is. Voor de bepaling van de vrije middelen in de nalatenschap is de totale waarde van de nalatenschap (NLS) verminderd met waarde van de onderneming (WGC), minus de totaal door alle verkrijgers verschuldigde erfbelasting zonder faciliteiten (EB)⁵. In het geval dat de uitkomst van deze som negatief is, betekent dit dat er onvoldoende vrije middelen

³ Hoogeveen pag. 427.

⁴ Kamerstukken II, 2013–2014, nr. 33 750, nr. 25 p. 8.

⁵ De formule is: Waarde NLS -/- WGC -/- Totaal EB = [als positief, dan vrije middelen NLS, als negatief dan onvoldoende vrije middelen NLS].

beschikbaar zijn. Hierbij wordt dus – evenals bij het promotieonderzoek het geval is – niet gedifferentieerd naar de vraag waarop de erfbelasting betrekking heeft. Het tekort kan dus ook betrekking hebben op een tekort in verband met verkrijging van niet-ondernemingsvermogen. Door de vrije middelen voor- en na heffing van erfbelasting te vergelijken kan iets gezegd worden over de vraag of de belastingheffing de oorzaak is van het feit dat er onvoldoende vrije middelen zijn.

Verskil met het promotieonderzoek.

Zoals hiervoor vermeld is er een verschil met het promotieonderzoek. Daarin is bij de vrijemiddelentoets alleen de waarde van vrijstelling I en de daarover verschuldigde erfbelasting uit de formule geëlimineerd. Zo kon de invloed van vrijstelling I geïsoleerd worden. In onderhavig onderzoek was dat niet mogelijk. In dit onderzoek konden de gevallen waarbij de liquidatiewaarde hoger was dan de going concernwaarde alleen in zijn geheel geëlimineerd worden en niet voor zover sprake was van vrijstelling I. Daarom is er voor gekozen de nalatenschappen te splitsen in de gevallen waarin vrijstelling I voorkomt en die een waarbij dat niet het geval is. Opgemerkt wordt dat de nalatenschappen waarbij een beroep op vrijstelling I gedaan wordt (waarbij dus sprake is van onderrendement) een drukkend effect zullen hebben op de uitkomst van de vrijemiddelentoets. Een stijging van het percentage als deze geëlimineerd worden ligt dan ook in de lijn der verwachting.

Conclusie

In dit onderzoek is een analyse uitgevoerd op gegevens van nalatenschappen waarbij een beroep op de BOR gedaan is. Gekeken is of in die gevallen binnen de nalatenschap na aftrek van de waarde van de onderneming voldoende vrije middelen aanwezig waren om de op het niveau van de nalatenschap verschuldigde erfbelasting te voldoen. De uitkomst is dan binnen onze dataset van 277 nalatenschappen over 2017 in ca. 75% van de gevallen voldoende middelen zijn om ook zonder BOR de erfbelasting te betalen. In ca. 25% van de gevallen zouden er dan onvoldoende vrije middelen zijn. In 16% van de gevallen was de erfbelasting de oorzaak voor het feit dat er onvoldoende vrije middelen waren.⁶ Omdat in deze dataset van 277 nalatenschappen ook vrijstelling I voorkomt is een tweede analyse gemaakt waarbij de nalatenschappen waarbij een beroep op deze vrijstelling gedaan is geheel geëlimineerd is. In deze tweede analyse zien we dat er in onze dataset van 167 nalatenschappen er in ca. 85% van de gevallen voldoende middelen waren om ook zonder BOR de erfbelasting te betalen. In ca. 15% van de gevallen zouden er dan onvoldoende vrije middelen zijn. In 10% van de gevallen was de erfbelasting dus de oorzaak voor het feit dat er onvoldoende vrije middelen waren.

Enkele kanttekeningen

Vanwege AVG-beperkingen zijn delen van dit onderzoek (nog) niet uitgevoerd. Namelijk daar waar het koppelen van gegevens van de S&E met de IH en VPB noodzakelijk is. Het zou wenselijk zijn dit door middel van een WMK toets alsnog te realiseren. In de uitvoering van de vrijemiddelentoets is de going concernwaarde van de onderneming (een variabele in de formule) herleid vanuit de variabele verzoek voorwaardelijke vrijstelling BOR. Dat kan in een specifiek beschreven geval tot een (kleine) onnauwkeurigheid. Zie bijlage IV.

Bijlagen

Bijlage I	Resultaten en conclusie
Bijlage II	Aanpak onderzoeksvraag
Bijlage III	Beschrijving promotieonderzoek
Bijlage IV	Onderzoeksuitwerking, inclusief data en betrouwbaarheidstest

⁶ Een kanttekening bij deze resultaten is dat bij de analyse ook nalatenschappen zijn meegenomen waarbij de liquidatiewaarde hoger is dan de going concern waarde en er hierdoor niet de klassieke vrijstelling van 100% onder de €1.063.479 en 83% daarboven van toepassing is. Daardoor is in die gevallen de going concernwaarde te hoog vastgesteld waardoor de vrijemiddelentoets in negatieve zin beïnvloed is. De uitkomst van 75% zou daardoor iets lager kunnen uitvallen. Dit wordt in de bijlage nader toegelicht.

Bijlage 1 Resultaten en conclusie

In de eerste stap wordt het vrij vermogen incl. BOR bepaald aan de hand van het saldo van de nalatenschap. Vervolgens wordt hier de voorwaardelijke vrijstelling BOR vanaf gehaald, aangezien dit het gedeelte van de onderneming betreft die verkregen wordt en dus niet onder vrij vermogen valt⁷. Ook wordt de te betalen erfbelasting eraf gehaald. Als tweede stap wordt het vrij vermogen excl. BOR bepaald door het vrij vermogen uit de vorige stap te halen, maar hier het Recht BOR vanaf te halen. Het Recht BOR is datgeen wat anders betaald had moeten worden als de BOR niet van toepassing was geweest. Als derde stap wordt er vastgesteld of het vrij vermogen incl. BOR hoger is dan 0. Als vierde stap wordt er vastgesteld of het vrij vermogen excl. BOR hoger is dan 0. Dit levert de volgende uitkomsten op:

The FREQ Procedure

Number of Variable Levels	
Variable	Levels
VoldoendeMiddelenInclBor	2
VoldoendeMiddelenExclBor	2

VoldoendeMiddelenInclBor	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
J	252	90.97	252	90.97
N	25	9.03	277	100.00

VoldoendeMiddelenExclBor	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
J	208	75.09	208	75.09
N	69	24.91	277	100.00

In het bovenstaande is geen rekening gehouden met de gevallen waar de liquidatiewaarde hoger is dan de going concernwaarde. In onderhavig onderzoek was dat in **36%** van de gevallen zo.⁸ Daarom is de zelfde exercitie nogmaals uitgevoerd maar *zonder* de 123 gevallen waarbij de liquidatiewaarde hoger is dan de going concernwaarde.⁹ Dit levert de volgende uitkomsten op:

The FREQ Procedure

Number of Variable Levels	
Variable	Levels
VoldoendeMiddelenInclBor	2
VoldoendeMiddelenExclBor	2

VoldoendeMiddelenInclBor	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
J	158	94.61	158	94.61
N	9	5.39	167	100.00

VoldoendeMiddelenExclBor	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
J	142	85.03	142	85.03
N	25	14.97	167	100.00

⁷ De waarde van de onderneming die wordt overgedragen via de BOR regeling moest worden herleid. Dat is geschied door de voorwaardelijke vrijstelling van de BOR te nemen en terug te rekenen wat de waarde van de onderneming zou moeten zijn geweest. Als de waarde hoger is dan €1.063.479 (100% vrijstellingsgrens BOR 2017), is er met een vrijstelling van 83% op al het meerdere gerekend. De waarde onderneming moet dus weer terug berekend worden door die 17% er weer bij op te tellen op al het meerdere van €1.063.479. Echter houdt dit met de huidige input geen rekening met gevallen waar de liquidatiewaarde hoger is dan de going concern waarde, waar de vrijstelling dus wel al 100% was. Dit levert dus een onnauwkeurigheid op v.w.b. de vaststelling van de waarde van de onderneming.

⁸ In de door Hoogeveen in haar promotieonderzoek onderzochte gevallen was in 31% van de gevallen sprake van een hogere liquidatiewaarde.

⁹ Hiervan kunnen we met zekerheid stellen dat deze onderneming aan de 100% onder de €1.063.479 en 83% daarboven vrijstelling onderhevig is.

Bijlage II Aanpak onderzoeksvraag

Van belang is dat de resultaten vergelijkbaar zijn met de eerdere resultaten. Daarom volgt het onderzoek in hoofdlijn het promotieonderzoek (bijlage III). Belangrijkste is het onderzoek naar vrijstelling II nalatenschap erfbelasting. Dat is immers het cijfer dat vanuit het promotieonderzoek meest geciteerd is. Dus de vraag of op t niveau van de nalatenschap voldoende vermogen is (met uitzondering van het ondernemingsvermogen) om de (totale) erfbelasting te voldoen.

Let op: Er zijn gedeelten voornamelijk vanwege AVG-problemen niet uitgevoerd. Technisch is dat wel mogelijk, maar wij mogen vanwege de AVG geen gegevens van belastingplichtigen vanuit de S&E niet koppelen aan de IH en VPB data. Dit deel van het onderzoek kan op verzoek met WMK toets later worden opgepakt. Dit wordt hieronder in een voetnoot vermeld.

We kunnen deze uitkomst nog verrijken met de data uit de IB gegevens¹⁰, dus nog iets meer zeggen over het *overig* beschikbare vermogen om de verschuldigde erfbelasting te voldoen. Daarbij laten we ondernemingsvermogen steeds buiten beschouwing (vandaar steeds beleggingsvermogen). Daarna kijken we naar de beschikbaarheid van vrije middelen op voortzettersniveau.¹¹ Vervolgens kunnen we nu ook de schenkgevallen bekijken.¹² 10.2.e heeft aangegeven dat het voor de hand ligt dat in schenkgevallen voldoende vrije middelen beschikbaar zijn.

Vrijstelling I heeft een andere achtergrond dan vrijstelling II. Een combi van vrijstelling I en II komt ook voor. Het is daarom zaak om vrijstelling I en de daarover verschuldigde belasting er buiten te laten (vandaar steeds in de formules -/- (LW/-WGC)). Het is wel relevant om de info over vrijstelling I te hebben omdat je dan ook ziet wat de BOR doet voor de onrendabele ondernemingen (in Mascha's onderzoek m.n. agrarische sector). Ik hoop dat in de geautomatiseerde gegevens het onderscheid tussen de verschillende vrijstellingen te maken is.¹³

Onderzoeksaanpak, jaar 2017

- *Algemene gegevens*¹⁴
 - 1) Selecteer 250 erfbelastingaangiften en 250 schenkbelastingaangiften over het jaar 2017 waarin een beroep op de BOR is gedaan. Steekproef, a-select uit 2200 BOR aangiften per jaar. Ik denk dat we met deze aantallen een mooie steekproef draaien.
 - 2) Bepaal voor de erfbelastingaangiften: Gegevens betrokkenen: Wie is de erflater (bsn) en wie zijn de erfgenamen/opvolgers (bsn)? Indien sprake is van een partner, ook dat bsn opnemen. Voor de schenkbelasting: Wie is de schenker (bsn) en wie de begiftigde(n)/opvolgers (bsn)? Indien sprake is van een partner, ook dat bsn opnemen.
 - 3) Wat is de branche van de betreffende onderneming?¹⁵
 - 4) Betreft het een IB onderneming of een onderneming i.v.v. een lichaam (box 2)?¹⁶
- *Vrijstelling I (lagere going concernwaarde)*

Verdeel de bij 1 genoemde steekproef geselecteerde aangiften de gevallen waarin (ook) vrijstelling I wordt toegepast en wanneer dat niet het geval is. Registreer de volgende gegevens: Hoe vaak wordt (ook) gebruik gemaakt van vrijstelling I? Hoe verhoudt zich dat ten opzichte van de totale hoeveelheid aangiften BOR-overlijden? Hoe verhoudt zich dat ten opzichte van de totale hoeveelheid aangiften BOR? Welke branche betreft het? Wat is de leeftijd van erflater en opvolgers?
- *Vrijstelling II (vrijstelling waarde going concern) nalatenschap, erfbelasting*¹⁷

Gegevens:

¹⁰ Vanwege AVG beperkingen nog niet uitgevoerd.

¹¹ Voor dit deel van het onderzoek waren geen consistente data beschikbaar.

¹² Vanwege AVG beperkingen nog niet uitgevoerd.

¹³ Dit is gelukt. Zie uitwerking.

¹⁴ Schenk is vanwege avg nog niet uitgevoerd, zo ook de ib kant om de zelfde reden.

¹⁵ Vanwege AVG beperkingen nog niet uitgevoerd.

¹⁶ Vanwege AVG beperkingen nog niet uitgevoerd.

¹⁷ Vanwege AVG beperkingen de ib-kant niet uitgevoerd.

- Totale waarde nalatenschap
 - Indien mede sprake is van vrijstelling I, het verschil tussen de Liquidatiewaarde en waarde going concern onderneming en de daarover verschuldigde erfbelasting.¹⁸
 - Waarde going concern van de onderneming.
 - Totaal verschuldigde erfbelasting (zonder faciliteiten) en registreer welke tariefgroep van toepassing is (zie tabel Hoogeveen pag. 429).
 - Box 3 vermogen per 01/01/17 erfgenamen
 - Box 2 beleggingsvermogen erfgenamen
 - 1) Bepaal de vrije middelen van de nalatenschap uit de S&E gegevens middels de door Hoogeveen geformuleerde formule: Waarde NLS -/- (LW-/- WGC) -/- WGC -/- Totaal EB.
 - 2) Indien de uitkomst negatief is dan zijn er onvoldoende vrije middelen, is het bedrag positief dan zijn er voldoende vrije middelen.
 - Verfijning o.b.v. IB gegevens
 - 3) Bepaal vervolgens de vrije middelen, inclusief het box 3-vermogen per 1/1/2017 en het box 2-beleggingsvermogen van de partner van erflater (zit niet in NLS) en het box 3-vermogen per 1/1/2017 en het box 2-beleggingsvermogen van de erfgenamen.
 - 4) Bekijk vervolgens in hoeveel gevallen de negatieve uitkomst van voornoemde formule omslaat in een positief bedrag,
- *Vrijstelling II (vrijstelling waarde going concern) erfbelasting voortzetters¹⁹*
Gegevens:
 - Waarde verkrijging voortzetters (TVVZ)
 - Indien mede sprake is van vrijstelling I, het verschil tussen de Liquidatiewaarde en waarde going concern onderneming en de daarover verschuldigde erfbelasting.
 - Totaal verschuldigde erfbelasting (zonder faciliteiten) verschuldigd door de voortzetters en welke tariefgroep van toepassing is (zie tabel Hoogeveen pag. 431).
 - Box 3 vermogen per 01/01/17 erfgenamen
 - Box 2 beleggingsvermogen erfgenamen
 - 1) Bepaal de vrije middelen voor de voortzetters uit de S&E gegevens middels de door Hoogeveen geformuleerde formule: Waarde TVVZ -/- (LW-/- WGC) -/- WGC -/- EBVZ.
 - 2) Indien de uitkomst negatief is dan zijn er onvoldoende vrije middelen op voortzettersniveau, is het bedrag positief dan zijn er voldoende vrije middelen.
 - Verfijning o.b.v. IB gegevens
 - 3) Bepaal vervolgens de vrije middelen, inclusief het box 3-vermogen per 1/1/2017 en het box 2-beleggingsvermogen van de voortzetters.
 - 4) Bekijk vervolgens in hoeveel gevallen de negatieve uitkomst van voornoemde formule omslaat in een positief bedrag.
 - *Vrijstelling II (vrijstelling waarde going concern) schenkbelasting²⁰*
Gegevens:
 - Waarde schenking (WTS)
 - Waarde going concern van de onderneming (WGC)
 - Schenkbelasting over de totale schenking, zonder Bor-faciliteiten (SB)
 - Box 3 en box 2 beleggingsvermogen van de schenker, zijn partner en van de begiftigde en zijn partner (BOX 2/3 belegging).
 - Bepaal de vrije middelen voor de voortzetters middels de formule: Waarde WTS + BOX 2/3 belegging -/- WGC - SB
 - Indien de uitkomst negatief is dan zijn er onvoldoende vrije middelen, is het bedrag positief dan zijn er voldoende vrije middelen.

¹⁸ Zoals aangegeven wijkt de aanpak noodgedwongen iets af van die van het promotieonderzoek en zijn de gevallen waarbij vrijstelling van toepassing is geheel geëlimineerd.

¹⁹ Nog niet uitgevoerd.

²⁰ Nog niet uitgevoerd.

Bijlage III Beschrijving promotieonderzoek

Mascha Hoogeveen heeft in haar onderzoek over de jaren 2002 – 2005 een aantal van 232 nalatenschappen (= 19% van de totale populatie) onderzocht. Zie voor een toelichting op het onderzoek: Hoogeveen, p. 423 – 432 en 533 – 537. Centraal staat daarbij de vraag: Is bij de voortzetter en binnen de totale nalatenschap voldoende geld aanwezig om de erf- of schenkbelasting te voldoen? Als dat zo is dan is de vrijstelling niet noodzakelijk. De toets vindt zowel op het niveau van de nalatenschap plaats als op het niveau van de opvolgers. Daarnaast heeft zij gekeken naar de financierbaarheid van eventueel verschuldigde belasting (dat doet zij a.h.v. belastingdruk) en is aan de hand van het model van Altman een vergelijking gemaakt v.w.b. financieringspositie tussen koop, schenking en vererving. Tenslotte heeft zij een enquêteonderzoek onder fiscalisten verricht naar de noodzaak van de vrijstelling.

Vrijstelling I en II

Hoogeveen maakt onderscheid tussen de vrijstelling (vrijstelling I) voor onrendabele ondernemingen (letter b hiervoor) en vrijstelling II, de vrijstelling going concernwaarde (rendabele ondernemingen, letters a en c hiervoor). De achtergrond van deze twee vrijstellingen verschilt (Hoogeveen, p. 427). Voor het onderhavige onderzoeksvraag is vrijstelling II het meest relevant (omdat voor deze vrijstelling – i.t.t. vrijstelling I – de vraag naar invloed van een belastingschuld op het voortbestaan van de onderneming van concreet belang is). Vrijstelling I en II kunnen samengaan.

Vrijstelling I (onrendabele ondernemingen)

Eerst wordt gekeken naar de vrijstellingsgevallen waarbij de liquidatiewaarde hoger is dan de goingconcernwaarde (p. 242). Dat was in 31% van de onderzochte nalatenschappen het geval. Overigens had 75% van deze gevallen betrekking op landbouw, veeteelt en visserij. Hoogeveen stelt (op p. 425) de vraag waarom in deze groep zo'n groot percentage onrendabele ondernemingen voorkomt en de vraag of de hoge vrijstelling van invloed is op keuzes van betrokkenen (Hoogeveen, p. 426).

Vrijstelling II (rendabele ondernemingen)

Met ingang van 2010 kent de SW 1956 een vrijstelling van 100% tot ruwweg € 1mio) en 83% (> € 1 mio) voor het meerdere. De ratio van de BOR vrijstelling II is mede dat de heffing van erf- of schenkbelasting niet mag leiden tot staking van rendabele ondernemingen. Hoogeveen stelt dat als er onder andere voldoende vrije middelen om de belasting te betalen, de vrijstelling dan niet nodig is (Hoogeveen, p. 426). Daartoe heeft zij in een aantal dossiers onderzocht of er voldoende vrije middelen beschikbaar zijn om de totaal verschuldigde erfbelasting te betalen.

Onderzoek naar vrije middelen

Uitgangspunt is dus dat als de totaal verschuldigde erfbelasting betaald kan worden uit zogenoemde vrije middelen (gedefinieerd als niet ondernemingsgebonden vermogen) van de nalatenschap en/of van de voortzetter er geen noodzaak is voor de vrijstelling II. De vrijstelling voor niet rendabele ondernemingen (letter b in bovengenoemde opstelling) is daarbij buiten beschouwing gelaten (omdat deze vrijstelling een andere achtergrond heeft, Hoogeveen, p. 427).

Onderzoek naar vrije middelen nalatenschap

Er is in het onderzoek van Hoogeveen niet alleen gekeken naar de vrije middelen van de voortzetter maar ook naar die van de nalatenschap. Soms zijn op het niveau van de nalatenschap voldoende vrije middelen beschikbaar, terwijl dat voor de voortzetter niet geldt (Hoogeveen, p. 428). Dat duidt op verdelingskwesties. De vraag daarbij is wat de invloed is en mag zijn voor deze vraag van verdelingsperikelen tussen erfgenamen. Mag dat van invloed zijn op de vraag naar de noodzaak van de BOR? Daarom – om deze verdelingseffecten te vermijden – is ook een vrijemiddelentoets aangelegd op het niveau van de nalatenschap.

Voor het onderzoek vrije middelen nalatenschap is de totale waarde van de nalatenschap (NLS) verminderd met waarde van de onderneming (WGC), minus de totaal door alle verkrijgers verschuldigde erfbelasting zonder faciliteiten (EB). Is de uitkomst negatief dan zijn er dus onvoldoende vrije middelen beschikbaar. Hierbij wordt niet gedifferentieerd naar de vraag waarop de erfbelasting betrekking heeft. Het tekort heeft dus meestal ook betrekking op een tekort in verband met verkrijging van niet-ondernemingsvermogen. De formule is: Waarde NLS -/- WGC -/- Totaal EB = [als positief, dan vrije middelen NLS, als negatief dan onvoldoende vrije middelen NLS]

Daarbij is de waarde vrijstelling I en de daarover verschuldigde erfbelasting geëlimineerd.

Dus: Waarde NLS -/- (LW-/- WGC) -/- WGC -/- Totaal EB = wel/geen vrije middelen NLS

Opmerkingen:

- Als de waarde going concern hoger is dan de waarde van de nalatenschap, staat daarmee vast dat er geen voldoende vrije middelen zijn op het niveau van de nalatenschap.
- Door de vrije middelen voor- en na heffing van erfbelasting te vergelijken kan iets gezegd worden over de vraag of de belastingheffing de oorzaak is van het feit dat er onvoldoende vrije middelen zijn.
- Er is ook gedifferentieerd naar tariefgroep om te kijken wat het effect binnen de verschillende tariefgroepen is.

Onderzoek naar vrije middelen voortzetter

Voor dit onderdeel is de totale waarde van de verkrijging voortzetters (TVVZ) verminderd met de waarde van de onderneming (WGC) minus de totaal door de voortzetters verschuldigde erfbelasting (EBVZ) (Hoogeveen, p.430).

Waarde TVVZ -/- WGC -/- EBVZ = wel/geen vrije middelen voortzetters.

Daarbij wordt de waarde vrijstelling I en de daarover verschuldigde erfbelasting geëlimineerd.

Dus: Waarde TVVZ -/- (LW-/- WGC) -/- WGC -/- EBVZ = vrije middelen voortzetters.

Opmerkingen:

- Als de waarde going concern van de onderneming hoger is dan de waarde van de verkrijging dan staat daarmee al vast dat er geen voldoende vrije middelen zijn op niveau van de voortzetter.
- Door de gevallen waarin er vrije middelen zijn voor en na heffing successierecht te vergelijken kan iets gezegd worden over de vraag of de heffing van successierecht de oorzaak is van het feit dat er onvoldoende vrije middelen zijn.
- Daarbij is ook gedifferentieerd naar tarief groep om te kijken wat het effect binnen de verschillende tariefgroepen is.

Overige onderzoeken

Daarnaast is gekeken naar de financierbaarheid van eventueel verschuldigde belasting (a.h.v. belastingdruk) en is aan de hand van het model van Altman een vergelijking gemaakt v.w.b. financieringspositie tussen koop, schenking en vererving.

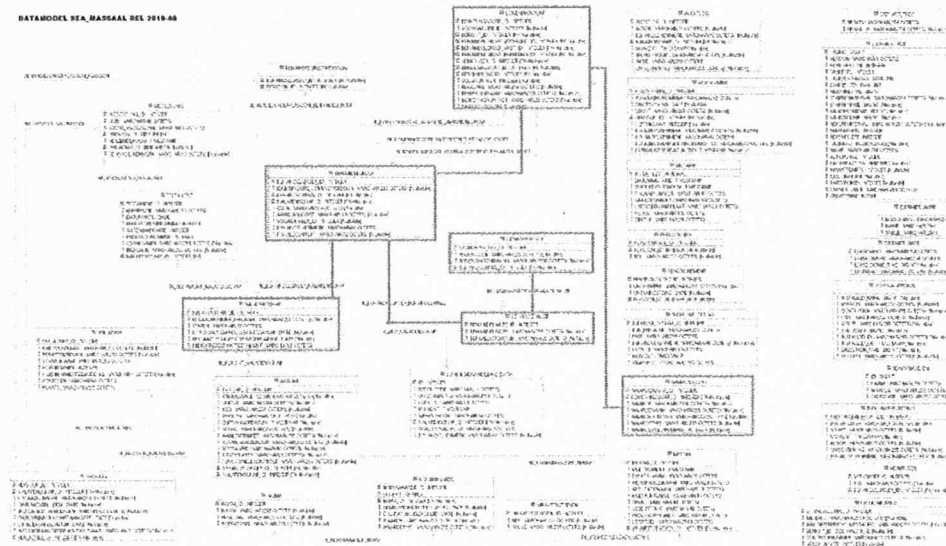
Enkele opmerkingen

Van belang te constateren is dat Hoogeveen er vanuit gaat dat de totale waarde going concern van de BOR-onderneming en de totaal verschuldigde erfbelasting over de totale nalatenschap niet tot de vrije middelen behoort. Ook de belasting dat verschuldigd is ter zake van verkrijgingen door niet-voortzetters en belasting over niet-ondernemingsvermogen telt als niet vrije middelen. En ook wordt niet gekeken waaruit de vrije middelen bestaan (liquide of niet, TBS-vermogen anders dan panden). Ook wordt niet onderscheiden naarmate de uitkomst positief of negatief is. Er zijn óf voldoende, óf onvoldoende vrije middelen aanwezig. Het betreft in zekere zin dus een minimumpositie

Bijlage IV Onderzoeksuitwerking, inclusief data en betrouwbaarheidstest

1 Teradata opwerking

De 'bewering waarde' tabel bevat alle waarden. Deze willen we op nalatenschap niveau inzichtelijk krijgen, waardoor we deze als volgt koppelen.

Deze plaat is erg uitgebreid, waardoor deze niet goed leesbaar is in Word format. Daarom even de logica uitgeschreven.

Stappenset 1:

1. Beweringsoort toegevoegd aan waardesoort
2. Behandelgroep wordt toegevoegd aan tabel uit vorige stap

Na deze stap kunnen we sorteren op nalatenschap niveau, aangezien de behandelgroep_id een unieke nalatenschap_id heeft

Deze tabel is nuttig, maar bevat nog wel de nalatenschappen waar BOR niet van toepassing is geweest. Daarom filteren we op uitworpreden BOR om zo alleen de BOR-gerelateerde nalatenschappen te selecteren. Dit is meest betrouwbare manier van filteren en levert de meeste resultaten op, aangezien BOR-nalatenschappen altijd in de uitworp terecht komen.

Stappenset 2:

1. In de uitworpreden tabel wordt er gefilterd op REDENCODE = 'ERF-WGR-050', wat de code is voor uitworp wegens BOR.
2. Behandelwijze wordt toegevoegd aan uitworpreden
3. Behandelgroep wordt toegevoegd aan tabel uit vorige stap
4. Tabel met alle nalatenschappen uit stappenset 1 wordt toegevoegd aan tabel uit vorige stap

SAS analyse

Hier wordt de 'bewering waarde' tabel gesplitst in drie tabellen, namelijk in vaststellingen, voorvaststellingen en binnengekomen berichten. Dat wordt gedaan door te kijken of ze waardes hebben voor één van de drie kolommen die de rij identificeert als vaststelling, voorvaststelling of bericht.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA2_ES_NALATENSCHAPPEN_ALL	896.736	SEA2_ES2_vast	196.482
		SEA2_ES2_voorvast	390.568
		SEA2_ES2_bericht	309.686
Totaal	896.736	Totaal	896.736

Hier worden de rijen voorgesorteerd, zodat er bij de volgende stappen de ontbrekende beschrijvende waardenamen (let op: niet waardes) toegevoegd kunnen worden aan de hand van wat er in een voorgaande rij vermeld staat. Voorbeeld: Het komt namelijk veel voor in SEA dat er voor de ene rij ID624730 staat in de waardenummer kolom, maar niet de bijbehorende 'BOR van toepassing' in de waarden naam kolom.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA2_ES2_vast	196.482	SEA2_ES3_vast	196.482
Totaal	196.482	Totaal	196.482

Hier worden de waardenamen daadwerkelijk toegevoegd als ze ontbreken.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA2_ES3_vast	196.482	SEA2_ES4_vast	196.482
Totaal	196.482	Totaal	196.482

Hier worden de rijen gesorteerd. Dit is een benodigde stap alvorens we kunnen transponeren. In deze stap wordt er ook gesorteerd op beweringnummer om er zeker van te zijn dat de meeste recente beweringen onderaan staan.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA2_ES4_vast	196.482	SEA2_ES45_vast	196.482
Totaal	196.482	Totaal	196.482

Hier worden de rijen wederom gesorteerd. Dit is een benodigde stap alvorens we kunnen transponeren. Ook wordt er gekeken of er dubbele waardes voorkomen (bv. Tweemaal een waarde voor 'belastingjaar bericht'). Echter zijn er géén dubbele waardes.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA2_ES45_vast	196.482	SEA2_ES5_vast	196.482
		SEA2_ES5_duplicates	0
Totaal	196.482	Totaal	196.482

Hier worden alle waardes gefilterd waarvan er maar één waardenummer per nalatenschap_id is. Als dit er immers twee zijn, zoals twee maal een waarde voor het zuiversaldo nalatenschap, dan zal het transponeren niet lukken. Dit is gedaan door te filteren op het laatst bekende waardenummer.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
-------	-------------	--------	--------------

SEA2_ES5_vast	196.482	SEA2_ES6_vast	97.361
		SEA2_ES6_vast_DUPLICATES	99.121
Totaal	196.482	Totaal	196.482

Hier worden alle waardenamen die alsnog ontbreken toegevoegd aan de hand van het waardenummer. In de gegevensspecificatie 2017 van Erfbelasting is hierbij handmatig de combinatie van waardenummer bij waardenamen opgezocht. Het hebben van een beschrijvende waardenamen bij elke waarde in plaats van een waardenummer maakt verdere analyse makkelijker.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA2_ES6_vast	97.361	SEA2_ES7_vast	97.361
Totaal	97.361	Totaal	97.361

Transponeren – Hier worden alle waardenamen als kolomheaders gebruikt en waardes als waardes.

Oftewel, hier zien we voor het eerst hoeveel personen we in onze dataset bestuderen.

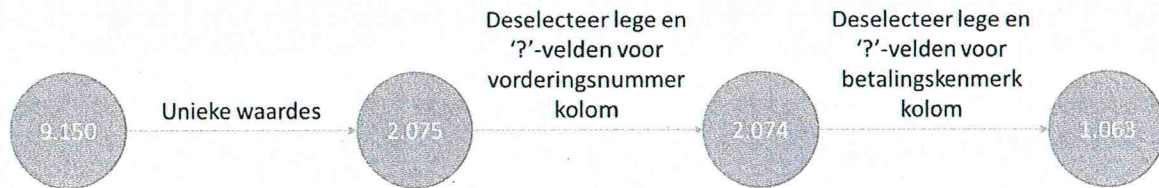
Zie appendix 1 voor een lijst van alle waardekolommen die we verkrijgen na het doen van het transponeren van de data.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA2_ES7_vast	97.361	SEA8_ES_vast	1.881
Totaal	97.361	Totaal	1.881

```
SELECT rub.*, ns.*, p.*, b.*
FROM DG_I_O_40ANA_IBES.reden_uitworp_bor as rub
LEFT JOIN DG_I_O_40ANA_IBES_INPUT.sea2_nalatenschap as ns
ON (rub.NALATENSCHAP_ID = ns.NALATENSCHAP_ID)
LEFT JOIN DG_I_O_40ANA_IBES_INPUT.sea2_persoon as p
ON (ns.NALATENSCHAP_id = p.NALATENSCHAP_ID)
LEFT JOIN DG_I_O_40ANA_IBES_INPUT.sea2_beschikking as b
ON (p.PERSOON_ID = b.PERSOON_ID);
```

Ook is er een dataset met vorderingen. De dataset met vorderingen komt voort uit het koppelen van de tabel uit stappenset 2 (zie Teradata Opwerking) met de persoon tabel via de gemeenschappelijke waarde nalatenschap_id. Vervolgens wordt deze tabel gekoppeld aan de beschikking tabel via de gemeenschappelijke waarde persoon_id. Dit levert 9.150 beschikkingen op. Echter staan hier nog geen waardes bij die relevant zijn, zoals de uitstaande erfbelasting. Daarvoor moeten we deze 9.150 beschikkingen koppelen aan ETM. Voordat we dat doen, zullen we de beschikkingsdata moeten schonen.

1. Als we filteren op unieke waardes gaan we van 9.150 naar 2.075 waardes
2. Als we lege velden en velden met een vraagteken deselecteren voor de vorderingsnummer kolom gaan we van 2.075 naar 2.074 waardes
3. Als we lege velden en velden met een vraagteken deselecteren voor het betalingskenmerk kolom gaan we van 2.074 naar 1.063 waardes (uitleg: als betalingskenmerk leeg is, gaat het om een vrijstelling van betaling, oftewel een 0-euro vordering en dan is er in ETM ook geen vordering opgemaakt)

Als we deze 1.063 unieke vorderingsnummers gebruiken om ETM te benaderen, krijgen we een tabel met 1.130 vorderingen terug. Dat dit er meer zijn komt doordat het vorderingnummer die gebruikt is om bij ETM vorderingen terug te vragen, zowel een DA, VA als NAV kan bevatten. Er blijkt ook dat van de 1.063 vorderingnummers er bij 958 vorderingen gevonden zijn en bij 105 is niets teruggevonden.

Vervolgens dienen we de ETM tabel nog te koppelen aan de nalatenschap tabel.

Er wordt gesorteerd op de fiscale nummers ter preparatie van een join statement.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA2_ES8_vast	1.881	SEA10_ES_vast	1.881
Totaal	1.881	Totaal	1.881

Nu pakken we voor het eerst onze beschikkingen tabel erbij. Deze tabel wordt gebruikt om aan de vorderingen tabel die later volgt nalatenschap_id toe te voegen. De vorderingen tabel komt uit ETM, waarbij nalatenschap_id niet wordt opgeslagen. Echter wordt er wel een vorderingsnummer opgeslagen die correspondeert met het vorderingsnummer uit onze beschikkingstabel.

Er wordt eerst gesorteerd op vorderingsnummer in de beschikkingentabel uit ETM ter preparatie van de eerste join.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SASUSER.ETM_BASISVORDERINGEN	1.130	ETM2	1.130
Totaal	1.130	Totaal	1.130

Er wordt nogmaals gesorteerd op vorderingsnummer, maar nu binnen de beschikkingen tabel.

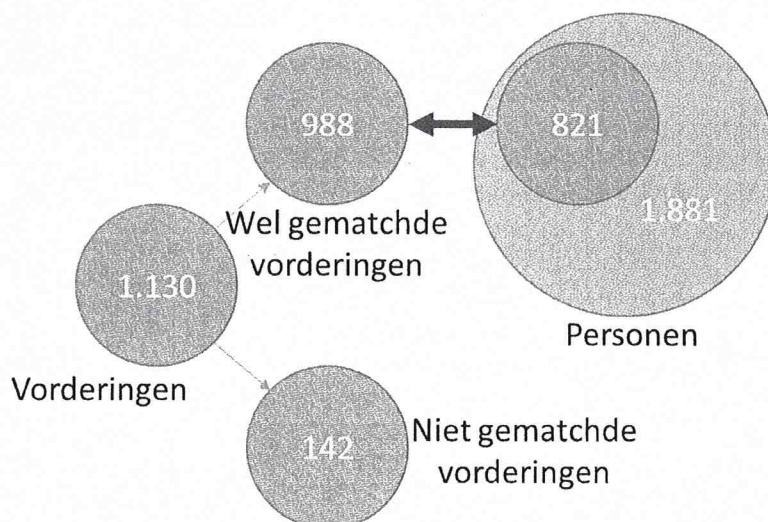
Input	Input rijen	Output	Output rijen
SASUSER.SEA_BESCHIKKINGEN_V1	9.150	SEA2_BESCHIKKINGEN_V2	9.150
Totaal	9.150	Totaal	9.150

Eerst worden alle dubbele vorderingsnummers verwijderd, aangezien die niet van toegevoegde waarde zijn. We zijn alleen geïnteresseerd in deze tabel om de nalatenschap_id te kunnen koppelen aan de beschikkingen.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA_BESCHIKKINGEN_V2	9.150	SEA2_BESCHIKKINGEN_V3	2.075
Totaal	9.150	Totaal	2.075

Hierna kan er een join op vorderingsnummer plaatsvinden.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
ETM2	1.130	ETM3	1.130
SEA2_BESCHIKKINGEN_V2	2.075		
Totaal	3.205	Totaal	2.944

Er wordt nu gesorteerd op fiscaalnummer op de ETM tabel, zoals dat ook al gedaan is met de nalatenschapstabel ter preparatie van de volgende join.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
ETM3	1.130	ETM4	1.130
Totaal	1.130	Totaal	1.130

Hierna kan er een join op fiscaalnummer plaatsvinden. Van de 1.881 personen, hebben er 1.628 een fiscaalnummer in het systeem. Er zijn vervolgens aan 821 unieke personen vorderingen uit ETM gematcht. Dat niet iedereen gematcht is valt te verklaren doordat er veel erfgenamen vallen binnen de vrijgestelde grens van een erfenis. Aan deze 821 unieke personen zijn in totaal 988 VA's, DA's en NAV's gematcht. Dat er meer matches dan personen zijn komt voort uit dat iemand zowel een VA, DA als NAV kan ontvangen. Wat ook benoemenswaardig is, is dat er in totaal 1.130 vorderingen bekend zijn, waarvan we er 988 hebben weten te matchen aan personen. Deze 142 posten laten we nu weg uit de analyse.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA10_ES_vast	1.881	SEA11_ES_vast	2.045
ETM4	1.130		
Totaal	3.211	Totaal	2.045

Er wordt nu gesorteerd op nalatenschap en volgnummer, zodat alle DA's, VA's en NAV's die bij één persoon horen bij elkaar opgeteld kunnen worden. Zo krijgen we het totaal per persoon aan verschuldigde erfbelasting.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA11_ES_vast	2.045	SEA12_ES_vast	2.045
Totaal	2.045	Totaal	2.045

Hier vindt de daadwerkelijke optelling van DA's, VA's en NAV's plaats. Hierdoor zijn we weer terug bij de 1.881 personen betrokken bij onze nalatenschappen.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA12_ES_vast	2.045	SEA13_ES_vast	1.881
Totaal	2.045	Totaal	1.881

Nu worden alle regels per nalatenschap bij elkaar gevoegd, om zo een totaal te krijgen per nalatenschap. Hier zien we dat we in totaal 467 nalatenschappen in onze dataset hebben. Voor een overzicht van de kolommen die bij elkaar opgeteld worden, zie Appendix 2.

Ook wordt hier een onderscheid gemaakt in nalatenschappen waarbij de liquidatiewaarde hoger ligt dan de goingconcernwaarde, nalatenschappen waarbij de liquidatiewaarde lager ligt dan de goingconcernwaarde en waar dit niet vast te stellen is.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA13_ES_vast	1.881	SEA14_ES_vast_liquihoger	112
		SEA14_ES_vast_liquilager	290
		SEA14_ES_vast_overig	65
Totaal	1.881	Totaal	467

Vervolgens vindt de analyse stap plaats. Hier wordt onderscheid gemaakt tussen de nalatenschappen waarvoor er waarden gevuld zijn voor de volgende kolommen of niet.

Totaal_verz_Voorw_vrijst_BOR

Totaal_verz_Waarde_onderneming

Totaal_verzoeker_Recht_BOR

Als er waarden gevuld zijn voor deze kolommen, wilt dat zeggen dat er in de behandeling vrijstelling van de BOR plaatsgevonden heeft (Totaal_verz_Voorw_vrijst_BOR), wat de waarde van de onderneming is (Totaal_verz_Waarde_onderneming) en wat de vrijstelling in erfbelasting geweest is door de toepassing van de BOR (Totaal_verzoeker_Recht_BOR). De nalatenschappen die waarden hebben voor deze kolommen worden geanalyseerd en de output hiervan gaat naar SEA15_ES_vast_vws.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA14_ES_vast_liquihoger	112	SEA15_ES_vast_vws	277
SEA14_ES_vast_liquilager	290	SEA15_ES_vast_vws0	190
SEA14_ES_vast_overig	65		
Totaal	467	Totaal	467

Vervolgens ziet de analyse op SEA15_ES_vast_vws er als volgt uit:

```

if Totaal_verz_Voorw_vrijst_BOR < 1063479 then
Totaal_verz_Waarde_ond_BER = Totaal_verz_Voorw_vrijst_BOR;
else Totaal_verz_Waarde_ond_BER =
((Totaal_verz_Voorw_vrijst_BOR - 1063479)/.83)+1063479;
vrij_verm = SUM(Saldo_Nalatenschap, VASTG_FICTIE12,
VASTG_FICTIE13, VASTG_FICTIE_OVERIG)-SUM(Totaal_verz_Waarde_ond_BER,
inc_bvo_vord_eur2);
vrij_verm_zonder_BOR = vrij_verm - Totaal_verzoeker_Recht_BOR;
if vrij_verm >= 0 then VoldoendeMiddelenInclBOR = 'J';
else VoldoendeMiddelenInclBor = 'N';
if vrij_verm_zonder_BOR >= 0 then VoldoendeMiddelenExclBOR =
'J';
else VoldoendeMiddelenExclBor = 'N';

```

Laten we deze stap voor stap ontleden.

```

if Totaal_verz_Voorw_vrijst_BOR < 1063479 then
Totaal_verz_Waarde_ond_BER = Totaal_verz_Voorw_vrijst_BOR;
else Totaal_verz_Waarde_ond_BER =

```

```

((Totaal_verz_Voorw_vrijst_BOR - 1063479)/.83)+1063479;

```

Allereerst berekenen we de waarde van de onderneming die wordt overgedragen via de BOR regeling. Dat doen we door de voorwaardelijke vrijstelling van de BOR (Totaal_verz_Voorw_vrijst_BOR) te nemen en terug te rekenen wat de waarde van de onderneming zou moeten zijn geweest. Als de waarde hoger is dan €1.063.479 (100% vrijstellingsgrens BOR 2017), is er met een vrijstelling van 83% op al het meerdere gerekend. De waarde onderneming moet dus weer terug berekend worden door die 17% er weer bij op te tellen op al het meerdere van €1.063.479. Echter houdt dit met de huidige input geen rekening met gevallen waar de liquidatiewaarde hoger is dan de going concern waarde, waar de vrijstelling dus wel al 100% was.

```

vrij_verm = SUM(Saldo_Nalatenschap, VASTG_FICTIE12,
VASTG_FICTIE13, VASTG_FICTIE_OVERIG)-SUM(Totaal_verz_Waarde_ond_BER,
inc_bvo_vord_eur2);

```

In de eerste stap wordt het vrij vermogen incl. BOR bepaald aan de hand van het saldo van de nalatenschap en de ficties. De ficties worden hierbij opgeteld bij het vrije vermogen, aangezien ficties verkrijgen zijn die worden beschouwd als onderdeel van de nalatenschap en zijn dus onderhevig aan erfbelasting (vb. een schenking binnen 180 dagen van overlijden). Vervolgens wordt hier de voorwaardelijke vrijstelling BOR vanaf gehaald, aangezien dit het gedeelte van de onderneming betreft die verkregen wordt en dus niet onder vrij vermogen valt. Ook wordt de te betalen erfbelasting(inc_bvo_vord_eur2) eraf gehaald.

```

vrij_verm_zonder_BOR = vrij_verm - Totaal_verzoeker_Recht_BOR;

```

Als tweede stap wordt het vrij vermogen excl. BOR bepaald door het vrij vermogen uit de vorige stap te halen, maar hier het Recht BOR vanaf te halen. Het Recht BOR is datgeen wat anders betaald had moeten worden als de BOR niet van toepassing was geweest.

```

if vrij_verm >= 0 then VoldoendeMiddelenInclBOR = 'J';
else VoldoendeMiddelenInclBOR = 'N';

```

Als derde stap wordt er vastgesteld of het vrij vermogen incl. BOR hoger is dan 0.

```

if vrij_verm_zonder_BOR >= 0 then VoldoendeMiddelenExclBOR =
'J';
else VoldoendeMiddelenExclBOR = 'N';

```

Als vierde stap wordt er vastgesteld of het vrij vermogen excl. BOR hoger is dan 0.

Dit levert de volgende uitkomsten op:

The FREQ Procedure

Number of Variable Levels	
Variable	Levels
VoldoendeMiddelenInclBOR	2
VoldoendeMiddelenExclBOR	2

VoldoendeMiddelenInclBOR	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
J	252	90.97	252	90.97
N	25	9.03	277	100.00

VoldoendeMiddelenExclBOR	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
J	208	75.09	208	75.09
N	69	24.91	277	100.00

Zoals al in de beredeneerstappen duidelijk werd heeft bovenstaande geen rekening gehouden met de gevallen waar de liquidatiewaarde hoger is dan de going concern waarde. Daarom is het de moeite om bovenstaande stappen te herhalen, maar dan slechts op de dataset van gevallen waar de liquidatiewaarde lager is dan de going concern waarde, aangezien we hiervan met zekerheid kunnen stellen dat deze onderneming aan de 100% onder de €1.063.479 en 83% daarboven vrijstelling onderhevig is.

Input	Input rijen	Output	Output rijen
SEA14_ES_vast_liquilager	290	SEA15_ES_vast_liquilager_vws	167
		SEA15_ES_vast_liquilager_vws0	123
Totaal	290	Totaal	290

Dit levert de volgende uitkomsten op:

The FREQ Procedure

Number of Variable Levels	
Variable	Levels
VoldoendeMiddelenInclBor	2
VoldoendeMiddelenExclBor	2

VoldoendeMiddelenInclBor	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
J	158	94.61	158	94.61
N	9	5.39	167	100.00

VoldoendeMiddelenExclBor	Frequency	Percent	Cumulative Frequency	Cumulative Percent
J	142	85.03	142	85.03
N	25	14.97	167	100.00

Conclusie

Nu hebben we een analyse uitgevoerd op de gevallen waarbij we geen onderscheid maakten tussen liquidatiewaardes die hoger of lager waren dan de going concern waarden en een analyse waarbij we alleen de analyse gedaan hebben op gevallen waarbij de liquidatiewaarde lager is dan de going concern waarden.

In de eerste analyse kunnen we afleiden dat er in onze dataset van 277 gevallen waarbij er in ca. 75% van de gevallen voldoende middelen waren om ook zonder BOR de erfbelasting te betalen. In ca. 25% van de gevallen zouden er dan onvoldoende vrije middelen zijn. Echter hebben er in het huidige scenario waar de BOR wel actief is ook 9% van alle nalatenschappen onvoldoende vrije middelen om de erfbelasting te betalen. 91% van alle nalatenschappen hebben in het huidige scenario wel voldoende middelen om de BOR te betalen. We kunnen dus stellen dat in onze dataset een afschaffing van de BOR zou betekenen dat er niet 91% maar 75% voldoende middelen hebben om de BOR te betalen, een daling van 16 procentpunt. Een kanttekening bij deze resultaten is dat er gevallen zijn meegenomen waarbij de liquidatiewaarde hoger is dan de going concern waarden en er hierdoor niet de klassieke vrijstelling van 100% onder de €1.063.479 en 83% daarboven van toepassing is. Dit is de aanleiding geweest om de tweede analyse ook uit te voeren.

In de tweede analyse zien we dat er in onze dataset van 167 nalatenschappen er in ca. 85% van de gevallen voldoende middelen waren om ook zonder BOR de erfbelasting te betalen. In ca. 15% van de gevallen zouden er dan onvoldoende vrije middelen zijn. Echter hebben er in het huidige scenario waar de BOR wel actief is ook 5% van alle nalatenschappen onvoldoende vrije middelen om de erfbelasting te betalen. 95% van alle nalatenschappen hebben in dat scenario wel voldoende middelen om de BOR te betalen. We kunnen dus stellen dat in onze dataset een afschaffing van de BOR zou betekenen dat er niet 95% maar 85% voldoende middelen hebben om de BOR te betalen, een daling van 10 procentpunt.

Betrouwbaarheidstest

In deze tests willen we de gemiddeldes van de belangrijke waardes in de dataset met BOR waardes met N=277 vergelijken met die van de dataset met BOR waardes én waarbij de liquidatiewaarde lager was dan de going concern waarde. Beide willen we ook vergelijken met die van de dataset met N=467 waar alle nalatenschappen in zitten. De waardes die voor de berekening van het vrij vermogen het belangrijk zijn hebben we in deze tabel opgenomen, te weten saldo nalatenschap (Saldo_Nalatenschap), de verschuldigde erfbelasting (inc_bvo_vord_eur2), de liquidatiewaarde (liquimean), de going concern waarde (goingmean) en de ficties (fictiemean). Voor deze waardes hebben we gemiddelde waardes, standaarddeviatie, minimum, maximum en de ratio tot het saldo nalatenschap bedrag vergeleken voor beide tabellen:

Variable	N	Mean	Std Dev	Minimum	Maximum	Ratio to Saldo_Nalatenschap
Saldo_Nalatenschap	167	2514564,08	9069676,35	0	88481566,00	-
inc_bvo_vord_eur2	167	169247,13	557839,31	0	6349597,00	6,7%
liquimean	167	113286,47	311475,43	0	1860373,33	4,5%
goingmean	167	1655362,53	7204284,13	0	80815666,67	65,8%
fictiemean	167	15535,48	60431,82	0	502359,67	0,6%

Variable	N	Mean	Std Dev	Minimum	Maximum	Ratio to Saldo_Nalatenschap
Saldo_Nalatenschap	277	2072397,90	7137181,20	0	88481566,00	-
inc_bvo_vord_eur2	277	143784,28	487358,63	0	6349597,00	6,9%
liquimean	277	462012,00	1255479,96	0	16052760,00	22,3%
goingmean	277	1114462,28	5709420,49	0	80815666,67	53,8%
fictiemean	277	32341,82	123080,94	0	1187464,67	1,6%

Variable	N	Mean	Std Dev	Minimum	Maximum	Ratio to Saldo_Nalatenschap
Saldo_Nalatenschap	467	1398823,97	5588988,36	-1004971,00	88481566,00	-
inc_bvo_vord_eur2	467	102364,01	396531,23	0	6349597,00	7,3%
liquimean	467	317997,41	1021620,31	-69383,33	16052760,00	22,7%
goingmean	467	800641,82	4579218,81	-88950,00	80815666,67	57,2%
fictiemean	467	20228,56	96067,19	0	1187464,67	1,4%

Wat we hieruit op kunnen maken is dat waardes voor de nalatenschappen met BOR waardes (tweede tabel met N=277) consequent hoger liggen dan die voor alle nalatenschappen (derde tabel: N=467). Dit valt af te leiden uit de gemiddelde waarden (ENG: mean) kolom. Echter is het wel zo dat de waardes binnen de dataset in ratio van elkaar lijken te staan, wat geïllustreerd wordt door de ratio tot het saldo nalatenschap (ENG: Ratio to Saldo_Nalatenschap) van alle andere waardes. De dataset met BOR waardes en waarvan de liquidatiewaarde lager ligt dan de going concernwaarde lijkt verder af te wijken van de rest, zeker op het gebied van de gemiddelde going concern waardes en de liquidatiewaardes. De verklaring hiervoor is dat er in deze dataset nou juist gekeken wordt naar de bedrijven waarbij de going concern waarde hoger ligt dan de liquidatiewaardes.

Aangezien dit vaker gezondere bedrijven zijn ligt de going concern waarde gemiddeld ook hoger. De liquidatiewaarde is zelfs vaak leeggelaten in deze set op het moment dat de going concern waarde hoger is dan de liquidatiewaarde, aangezien deze voor verdere berekening niet meer relevant is.

Ook kunnen we kijken wat de ratio is van liquidatiewaarde versus going concern waarde. We hebben hiervoor twee verschillende waardes, namelijk liquihoger en liqui_ber. Liquihoger is wat er in SEA staat en kan 'J', 'N' of leeg zijn. Liqui_ber is datgeen wat er in SEA staat aangevuld met de berekende waarde, waarbij er gekeken is of de liquidatiewaarde hoger is dan de going concern waarde. Liqui_ber kan 'J', 'N', '!' of leeg zijn. '!' wil zeggen dat er in de data in de betreffende nalatenschap zowel situaties zijn waarin liquidatiewaarde hoger is dan going concern waarde als andersom.

Hierbij kijken we logischerwijs alleen naar onze dataset van 277 gevallen met BOR nalatenschappen en alle nalatenschappen. Het heeft geen zin om dit met onze subset waar de liquidatiewaarde lager is dan de going concern waarde mee te nemen in deze vergelijking.

We zien in onderstaande tabellen dat er in de dataset met BOR waardes voor liquihoger rond de 36% van de nalatenschappen met BOR waardes de nalatenschappen een hogere liquidatiewaarde dan going concern waarde hadden (tabel: Nalatenschappen met BOR waardes - Gegeven). Voor alle nalatenschappen gelden dat er in rond de 27% van de nalatenschappen de liquidatiewaarde hoger was dan de going concern waarde (tabel: Alle nalatenschappen - Gegeven).

We zien ook in onderstaande tabellen dat er weinig verschil zit tussen liquihoger en liqui_ber. Voor de nalatenschappen met BOR waardes zijn er 36% ($93 / 93 + 167$) die een hogere liquidatiewaarde dan going concern waarde hadden (tabel: Nalatenschappen met BOR waardes - Berekend). Voor alle nalatenschappen zijn er 28% ($112 / 112 + 290$) die een hogere liquidatiewaarde dan going concern waarde hadden (tabel: Alle nalatenschappen - Gegeven).

Nalatenschappen met BOR waardes - Gegeven				
liquihoger	Frequency	Percent	Cumulative	Cumulative
			Frequency	Percent
J	79	35,75	79	35,75
N	142	64,25	221	100,00
Frequency Missing = 56				

Nalatenschappen met BOR waardes - Berekend				
liqui_ber	Frequency	Percent	Cumulative	Cumulative
			Frequency	Percent
!	4	1,52	4	1,52
J	93	35,23	97	36,74
N	167	63,26	264	100,00
Frequency Missing = 13				

Alle nalatenschappen - Gegeven				
liquihoger	Frequency	Percent	Cumulative	Cumulative
			Frequency	Percent
J	95	26,84	95	26,84
N	259	73,16	354	100,00
Frequency Missing = 113				

Alle nalatenschappen - Berekend				
liqui_ber	Frequency	Percent	Cumulative	Cumulative
			Frequency	Percent
!	11	2,66	11	2,66
J	112	27,12	123	29,78
N	290	70,22	413	100,00
Frequency Missing = 54				

Graag hadden we de ook volledige set van 467 nalatenschappen gebruikt in plaats van de subset van 277 nalatenschappen. Echter zijn we niet in staat om meer rekenregels toe te passen om onze set te vergroten dan die waar BOR waarden voor zijn opgenomen.

We hebben in overweging genomen om de BOR zelf te bepalen. Hierbij is het echter wel van belang dat de goingconcernwaarde en liquidatiewaarde van de erflater goed bepaald kunnen worden. Daarbij is het van belang dat we in het systeem kunnen opmaken of de waarde die gedefinieerd is volledig van de erflater was of slechts een gedeelte. Aangezien dit niet op te maken is uit de Gegevensspecificatie welk veld dat zou zijn, waren we toegewezen op het verkennen in de data en zien of we hier patronen konden ontdekken. In de data is namelijk het percentage van de erflater opgenomen, net als de liquidatiewaarde en de goingconcernwaarde. Echter viel al snel viel op dat er geen logische verbanden te trekken waren tussen deze variabelen. Dit laat zich het beste demonstreren door een voorbeeld te pakken waar wél de BOR gespecificeerd is:

AandelenOverledenen	100.00
prive vermogen onderneming	612598
GoingConcernwaardeObjOnderneming	473214
GoingConcernwaardeGeheleOnderneming	139384
LiquidatiewaardeHogerGoingConcernwaarde	N
LiquidatiewaardeObjOnderneming	460000
AandeelInWaardeObjOnderneming	473214
Totaal verzoeker Latentie art. 20SW	
Totaal verzoeker Voorw.vrijst. BOR	391856
Totaal verzoeker Waarde onderneming	473214
Totaal verzoeker Recht BOR	144514

We zien hier dat de erflater 100% van de onderneming in handen heeft (regel 1). We zien dat het privevermogen van de ondernemingen €612.598 is (regel 2). We zien ook twee waarden voor de goingconcernwaarde, respectievelijk €473.214 en €139.384 (regel 3 en 4), waarvan de optelsom gelijk is aan het privevermogen van de ondernemingen. We zien dat de liquidatiewaarde lager is, doordat het veld Liquidatiewaarde hoger dan goingconcernwaarde een 'N' bevat (regel 5) en dat de liquidatiewaarde €460.000 is (regel 6). Het aandeel in waarde objectieve onderneming is €473,214 (regel 7), net als de goingconcernwaarde van de objectieve onderneming. De latentie is leeg (regel 8). Nu komen we bij de relevante velden, namelijk de verzochte voorwaardelijke vrijstelling BOR die €391.856 is (regel 9). Echter is het vreemd en nergens uit op te maken waarom dit onder de verzoeker zijn waarde onderneming ligt die weer de waarde €473.214 heeft (regel 10). Ervan uitgaande dat €473.214 de waarde van de erflater's onderneming is, ligt deze nog steeds onder de vrijstellingsgrens uit 2017 van €1.063.479. Ook kunnen we niet opmaken waarom de erfgename alleen de waarde €473.214 (regel 10) opgeven, terwijl we zien dat de totaal van privévermogens onderneming €612.598 is. Deze afwijkende signalen maken het ons niet mogelijk om met rekenregels te bepalen hoe we de BOR vrijstelling zelf kunnen bepalen.

Appendix 1

Kolomnaam	Kolomcode	Kolomnaam	Kolomcode
VASTG.Zuiver-Saldo-Nalatenschap	BER005	BeeindigingUitkLijfrente	ID624793
CORRECTIE_ZUIVER_SALDO	BER006	DatumBeeindigingLijfrentePensioen	ID624794
VASTG.BEDRAG-TOT-LEGATEN	BER007	BedragPerJaar	ID624795
VASTG.TE-VERDELEN-SALDO	BER008	BSNOnlv	ID625041
Totaalwaarde van de bezittingen - gemeenscha	BER037	VoorlettersOnlv	ID625121
Totaalwaarde van de bezittingen - privé	BER038	VoorlOnlvUitkPensioen	ID643068
Totaalbedrag van de schulden - gemeenschappe	BER039	AchternaamOnlvUitkPensioen	ID643070
Totaalbedrag van de schulden - privé	BER040	BSNOnlvUitkPensioen	ID643071
Saldo bezittingen en schulden - gemeenschapp	BER041	BeeindigingUitkPensioen	ID643075
Saldo bezittingen en schulden - privé	BER042	BedragUitkPensioenPerJaar	ID643077
Helft - Saldo bezittingen en schulden - geme	BER043	DatumBeginUitkPensioen	ID643080
Saldo Nalatenschap	BER044	VASTG.IMPATIE	INV047
BER050	BER050	Achternaam	ID624743
RENTETYPE	BER061	RelatieOverl	ID624744
Totaalbedrag bedrag legaten vrij van recht	BER094	AndereErfgenamenDanAangifte	ID624764
Totaalbedrag bedrag andere legaten	BER095	voorvoegsel erfgenaam	ID624640
Totaalbedrag secundair-recht	BER096	datum samenlevingsovereenkomst	ID624655
SOORT-VRUCHTGEBRUIK	BER107	voorvoegsel notaris	ID624831
Notarisnummer	ID1752781	Voorletters	ID624836
TeVerrSchenkOverdrBelasting	ID1753418	Omschrijving	ID624950
datum binnenkomst aangifte	ID1753425	Waarde	ID624951
BSN overledene	ID624394	AandeelErflaterPartner	ID624955
achternaam overledene	ID624395	PriveAandeelErflater	ID624956
Achternaam	ID624399	GezAandeelErflaterPartner	ID624957
TeNr	ID624401	WaardeAfgLegaat	ID625774
AchternaamAangever	ID624407	OmschrijvingAfgLegaat	ID625775
PlaatsAangever	ID624408	RentePercVorderingErfenis	ID628744
DatumAangever	ID624409	vruchtgebruik	ID639891
overlijdensdatum overledene	ID624612	Soort vruchtgebruik = "Wettelijke verdeling	INV022
Straatnaam	ID624636	VolledigBezitErflaterPartner	ID624869
HuisNr	ID624637	VolledigBezitErflaterPartner	ID624904
Postcode	ID624641	VolledigBezitErflaterPartner	ID624920
Woonplaats	ID624643	VolledigBezitErflaterPartner	ID625031
GoingConcernwaardeGeheleOnderneming	ID624676	WaardeInboedel	ID639887
GoingConcernwaardeObjOnderneming	ID1753422	OverKinderen	ID624753
GoingConcernwaardeAB	ID624669	KingOverlEerderOverl	ID624754
Totaal verzoeker Voorw.vrijst. BOR	INV081	IND-VERKRIJGING-AUTOMATISCH = J/N	INV015
Totaal verzoeker Waarde onderneming	INV082	VoorlettersOvernAB	ID624970
Totaal verzoeker Recht BOR	INV083	AchternaamOvernAB	ID624972
prive vermogen onderneming	ID624720	BSNOvernAB	ID624973
LiquidatiewaardeHogerGoingConcernOnderneming	ID624677	WaardeOvergAandeelAB	ID624975
LiquidatiewaardeOnderneming	ID624678	RekNr	ID624993
WaardeGezAandeelOndernemingsverm	ID624681	BedragHypotheek	ID624994
WaardeStilleResGeheleOnderneming	ID624682	HypotheekVerz	ID624995
WaardeGezAandeelStilleRes	ID624683	AandeelErflaterPartner	ID624998
LatentInkBelAandeelOverlRes	ID624684	PriveAandeelErflater	ID624999

OvernameOGVBedingVanABofOndVermogen	ID624685	GezAandeelErflaterPartner	ID625000
AanslagbijletElkeVerkrijger	ID624687	BeconIntermediair	ID1752779
WaardeTotOndernVermogen	ID624692	BeconnrIntermediair	ID642665
AchternaamVerzoeker	ID624693	LatentelnkBelAandeelAB	ID624675
BSNVerzoeker	ID624694	Soort vruchtgebruik = "Geen van bovenstaande"	INV020
VerzVoorwVrijst	ID624698	VoorvoegselOvernAB	ID624971
VerzConserverendeAanslag	ID624699	DatumAfsprRenteVordering	ID624748
gem vermogen onr zaken overig Nederland	ID624705	Land	ID624874
gem vermogen bank spaar contant geld	ID624711	Straatnaam	ID624875
gem vermogen effecten opties aandelen	ID624713	HuisNr	ID624876
gem vermogen vorderingen en teruggaven	ID624715	Postcode	ID624879
gem vermogen onderneming	ID624719	Plaats	ID624881
GemSchuldWoningOnroerendeZaken	ID624723	OnroerendeZaakWoning	ID624882
LevensOngevallenverz	ID624733	WOZWaarde	ID624884
NettoBegrafenisCrematiekost	ID624739	VolledigBezitErflaterPartner	ID624892
OverlTestament	ID624765	AandeelErflaterPartner	ID624893
achternaam notaris	ID624766	PriveAandeelErflater	ID624894
StraatnaamNotaris	ID624767	GezAandeelErflaterPartner	ID624895
datum testament ondertekening erflater	ID624768	WaardeNalatenschap	ID624896
geslacht erfgenaam	ID624774	BedragHypotheekVerz	ID624996
Versie softwarepakket	ID624787	VolledigBezitErflaterPartner	ID624997
belastingjaar bericht	ID624788	NettoHypotheek	ID637756
LijrentePensioenuitk	ID624789	waarde overig	ID639890
SchenkenBinnen180Dagen	ID624797	AandeelPartnOverlOndernemingsverm	ID624680
WoningVerkocht	ID624801	Soort vruchtgebruik = "Wettelijke verdeling"	INV021
BeweringVerplichteLeveringen	ID624802	Gerangschikt	ID624660
OverlGetrouwdGeregistrPartnersch	ID624820	OverlVerzekerde	ID624735
OverlHuwPartnerVoorw	ID624821	VRIJE TEKST	INV054
VermBestand	ID624826	WaardeVergOvernAB	ID624976
voorletters overledene	ID624827	WetVerdelingOngedaan	ID624757
OverigeOnroerendzaken	ID624843	DatumWetVerdelingOngedaan	ID624758
RoerendeZaken	ID624845	WaardeUitkPensioen	ID643078
Banktegoeden	ID624846	BedragVerhWaardePensioenVerz	ID643079
Effectenrekeningen	ID624847	RangschikkingAangevr	ID624661
Vorderingen	ID624849	HuisNrToev	ID624878
Ondernemingen	ID624850	HuisNrToevOverl	ID624930
NogNietVerdeeldeErfenis	ID624851	BloedAanverwantenEigenaar	ID625093
AndereBezittingen	ID624852	Doorzetten ondanks functionele controle ERF-	INV090
Hypotheken	ID624853	BetAnderRentepercTestament	ID624747
SchuldErfgenamen	ID624854	BEREKEND-RECHT	INV046
SchenkenPapier	ID624855	LiquidatiewaardeAB	ID624671
AndereSchulden	ID624856	Soort vruchtgebruik = "Vruchtgebruik"	INV023
BrutoBegrafenisnost	ID624857	1001	1001
UitkBegrafenisnost	ID624858	WaardeUitkOmhoog	ID625043
EW	ID624868	SOORT-VERMINDERING (VVA, VDA, of VNAV)	INV040
geslacht overledene	ID624927	Stuur Beschikking J/N	INV072
straatnaam woonadres overledene	ID624928	Verkrijger uit oorspronkelijke behandelgroep	INV086
huisnummer woonadres overledene	ID624929	HuisNrToev	ID624639

postcode woonadres overledene	ID624931	Naam	ID624731
woonplaats overledene	ID624932	BedragVerkrijgerSchenking	ID624732
Verblijvingsbeding	ID625035	DatumSchenking	ID624799
BeweringPerUitkBNNV	ID625036	Voorletters	ID625044
AfgezPartVerm	ID625037	BSN	ID625046
BeweringEerdereErfenis	ID625038	GemSchuldEerderOverlEchtGeregPartn	ID624725
BeweringVoorkDubbeleBelasting	ID625039	Voorvoegsel	ID625002
contactpersoon tevens aangever	ID625777	BSN	ID625004
contactpersoon dezelfde als in uitnodigingsb	ID625779	NaamVerzekeringsinstelling	ID624736
Naam softwarepakket	ID640731	AchternaamOntv	ID624737
Relatienummer softwareontwikkelaar	ID640732	BedragUitk	ID624738
Notarisnr	ID642666	GebDatumOntv	ID625127
AangeverExecuteur	ID642667	VASTG.FICTIE-OVERIG	INV030
prive-vermogen woningen in Nederland	ID642704	VoorlettersAandeelh	ID625096
AANLEVERINGSWIJZE	INV019	AchternaamAandeelh	ID625098
"OP-BASIS-VAN" (aang, verzoek of initiatief	INV036	BSNAandeelh	ID625099
CORRECTIE-POSITIEF "J/N" (tbv belastingrente	INV037	AantalAandelenAandeelh	ID625101
DATUM-VERJARING	INV066	WaardeAandelen	ID625102
Buiten behandeling stellen J/N (OKA)	INV092	VerkrijgingsprijsAandelen	ID625103
erfdeel erfgenaam	ID624656	WaardestijgingVrijvalPensioenrechten	ID625104
AandeelOverlOndernemingsverm	ID624679	NaamInstellingOntvUitkeringVerz	ID628745
prive-vermogen woningen in Nederland	ID624704	VASTG.FICTIE13	INV029
prive vermogen bank spaar contant geld	ID624712	WaardeEconVerkeer	ID624883
prive vermogen effecten opties aandelen	ID624714	Omschrijving	ID624987
prive vermogen vorderingen en teruggaven	ID624716	Waarde	ID624988
PriveSchuldWoningOnroerendeZaken	ID624724	AandeelErflaterPartner	ID624990
PriveSchuldOv	ID624728	PriveAandeelErflater	ID624991
aangegeven legaat niet aanvaard	ID624740	GezAandeelErflaterPartner	ID624992
HeleVermEenPers	ID624745	VoorlettersOntv	ID625123
AndereErfgenamenVorderingVerkrijger	ID624746	BSNRSINOntvUitkeringVerz	ID625126
Voorletters	ID624780	PolisnrUitkPensioen	ID643073
Voorvoegsel	ID624781	TYPE-VERMINDERING (uitspraak op bezwaar/kenn	INV049
VoorlettersAangever	ID624804	Overwegingscode/CodeOverweging	INV071
VoorvoegselAangever	ID624805	ANDER-TE-VERR-ERFBELASTING	INV002
uitstel van betaling erfgenaam door bloot ei	ID624819	VolledigBezitErflaterPartner	ID624954
VoorvoegselOverl	ID624828	Polisnr	ID642709
NotarieleAkte	ID625014	Datum binnenkomst 1e aangifte	INV091
RenteFeitBet	ID625015	VoorvoegOntvUitkPensioen	ID643069
OP-BASIS-VAN VERZOEK "J/N" (tbv belastingre	INV035	ID607359	ID607359
SOORT-AANSLAG (VA, DA, AH, NAV)	INV041	Afkoopsom	ID642708
Behandelgroep.verkrijger specifieke opmerkin	INV070	AfsprAfwWetRente	ID624759
LiquidatiewaardeObjOnderneming	ID1753421	LocatieZipcode	ID624880
AandeelInWaardeObjOnderneming	ID1753423	percentage rente in afwijking wettelijke ren	ID624761
EvenredigDeelBellatentie	ID1753424	enkelvoudige of samengestelde rente zonder t	ID624762
BSNAangever	ID624406	HuisNrToev	ID624861
voorletters erfgenaam	ID624635	EconWaardeLanderijen	ID624664
achternaam erfgenaam	ID624642	OnroerendeZaak	ID624898
straatnaam adres erfgenaam	ID624644	NaamBVNV	ID625094

huisnummer adres erfgenaam	ID624647	RSINBVNV	ID625095
huisnummer toevoeging adres erfgenaam	ID624648	GebDatumAandeelh	ID625100
woonplaats erfgenaam	ID624649	NSWNummer	ID639886
woonland erfgenaam	ID624651	VASTG.FICTIE12	INV028
geboortedatum erfgenaam	ID624652	JaarlijkseErfpachtcanon	ID624885
BSN/RSIN erfgenaam	ID624653	Verhuurd	ID624887
relatiecode erfgenaam met erflater	ID624654	GeheelVerhuurd	ID624888
verkrijging legaat	ID624657	Huurbedrag	ID624891
postcode adres erfgenaam	ID624702	HuurPuntensysteemReeleHuur	ID628749
gemeenschappelijk vermogen woningen in Neder	ID624703	VakantieWoningTijdVerhuurd	ID639883
prive vermogen onr zaken overig Nederland	ID624706	VANDER-TE-VERR-SCHENKBELASTING	INV003
gem vermogen onr zaken buitenland	ID624707	Voorvoegsel	ID625045
prive vermogen onr zaken buitenland	ID624708	OmschrVermBestand	ID625085
gem vermogen roerende zaken	ID624709	WaardeVermBestand	ID625086
prive vermogen roerende zaken	ID624710	BetaaldVermBestand	ID625087
gem vermogen overig	ID624721	VoorlettersVerkrijger	ID625088
prive vermogen overig	ID624722	AchternaamVerkrijger	ID625090
PriveSchuldEerderOverlEchtgGeregPartn	ID624726	BSNVerkrijger	ID625091
GemSchuldOv	ID624727	AfkoopsomPensioen	ID643074
rentepercentage vordering 1 erfgenaam	ID624750	OverlKindKinderen	ID624755
enkelvoudige of samengestelde rente	ID624751	GezamenlijkAandeelErflaterPartnerContantGeld	ID640725
TotWaardeGemBezit	ID624777	Serviceflat	ID639885
TotWaardeGemSchulden	ID624783	PriveAandeelErflaterInContantGeld	ID640724
TotWaardePriveBezit	ID624806	VoorvoegselAandeelh	ID625097
TotWaardePriveSchulden	ID624807	BelastingAnderLandBet	ID625119
WaardeGemBezitSchuld	ID624808	LandBelastingBet	ID625120
WaardePriveBezitSchuld	ID624809	Voorletters	ID624977
HelftWaardeGemBezitSchuld	ID624811	Achternaam	ID624979
SaldoNalatenschap	ID624812	GebDatum	ID624981
ZuiverSaldoNalatenschap	ID624813	Waarde	ID624982
totaal waarde legaten onbelast	ID624814	AandeelErflaterPartner	ID624984
omschrijving relatie met overledene	ID624815	PriveAandeelErflater	ID624985
DeelVermPrive	ID624822	GezAandeelErflaterPartner	ID624986
voorletters notaris	ID624830	Straatnaam	ID624803
vestigingsplaats notaris	ID624835	BedragBetPersoon	ID624823
Omschrijving	ID624901	AchternaamOntv	ID624824
AandeelErflaterPartner	ID624905	WOZWaarde	ID625051
PriveAandeelErflater	ID624906	BetGeschVerkWoning	ID625052
GezAandeelErflaterPartner	ID624907	BewonerBlijvenWonen	ID625057
RekNr	ID624918	DatumAkteOpgemaakt	ID625128
Saldo	ID624919	WOZWaarde1jan2010	ID639893
AandeelErflaterPartner	ID624921	DatumEindePensioen	ID643076
PriveAandeelErflater	ID624922	VASTG.VERKRIJGING	INV016
GezAandeelErflaterPartner	ID624923	DatumAfsprAfwWetRente	ID624760
SoortVermogen	ID624933	AchternaamErfgenaamGeenAangifte	ID624405
NaamOnderneming	ID624960	VolledigBezitErflaterPartner	ID624912
RechtsvormOnderneming	ID624966	VolledigBezitErflaterPartner	ID624989
BSNOndernemer	ID624968	WaardeKunstAntiek	ID639889

Omschrijving	ID625029	VergoedingVoorOvernameOgvBeding	ID624689
Bedrag	ID625030	AnderePersLichaamOntvOpbrVermBestand	ID625084
AandeelErflaterPartner	ID625032	BedragVerhogingWaardeVerz	ID624796
PriveAandeelErflater	ID625033	VoorvoegselOntv	ID625122
GezAandeelErflaterPartner	ID625034	Af Buitenlandsebelasting(totaal aan betaalde	INV084
nalatenschap verworpen	ID625776	Renteperc	ID625016
aangever doet aangifte namens erfgenaam bela	ID625780	LopendeRenteBet	ID625018
WaardeOnderneming	ID628885	BedragNietBetaald	ID625019
RentepercTestament	ID639875	VoorlettersOntv	ID625020
waarde vervoersmiddelen	ID639888	AchternaamOntv	ID625022
BORvanToepassing	ID640730	BSNOntv	ID625023
IND-RENTE-AUTOMATISCH = J/N	INV012	GebDatumOntv	ID625024
IND-VERSCH-AUTOMATISCH = J/N	INV013	AandeelErflaterPartner	ID625026
Soort vruchtgebruik = "1167BW"	INV024	PriveAandeelErflater	ID625027
IND-IMPUTATIE-AUTOMATISCH (=J/N)	INV043	GezAandeelErflaterPartner	ID625028
IND-VERZUIMBOETE-AUTOMATISCH (=J/N)	INV044	WaardeSchenkingOpPapier	ID637757
SuccessieNrOverl	ID624613	BSN	ID624404
locatie/zipcode adres buitenland erfgenaam	ID624650	VoorlettersErfgenaamGeenAangifte	ID628741
Totaal verzoeker Latentie art. 20SW	INV080	VoorvoegselOntv	ID625124
totaal bedrag legaten vrij van recht	ID624658	Datum binnenkomst verzoek nav(Herziening)	INV099
totaal bedrag andere legaten	ID624659	GebDatum	ID625047
BSN	ID624829	WaardeApv	ID625107
straatnaam eigen woning	ID624859	FinaalVerrekenbeding	ID1761574
huisnummer eigen woning	ID624860	DatumOntvangstAangifte	INV087
postcode eigen woning	ID624862	LandOntvSchenkingVerkWoning	ID639884
woonplaats eigen woning	ID624863	GebDatumVerkrijger	ID625092
jaarlijkse erfpachtcanon eigen woning	ID624864	inschrijving zelfde adres in maanden	ID641904
aandeel erflater en evt partner in woning	ID624870	inschrijving zelfde adres in jaren	ID641905
prive-aandeel van erflater in eigen woning	ID624871	OmschrGeschVerkVermBestand	ID625062
gezamenlijk aandeel erflater en partner in e	ID624872	DatumIngangsafsprGeschVerkVermBestand	ID625063
waarde eigen woning voor nalatenschap	ID624873	WaardeGeschVerkVermBestand	ID625064
RekNr	ID624910	BedragBetGeschVerkVermBestand	ID625066
SaldoBankRek	ID624911	VoorlettersOntvKoperVermBestand	ID625067
AandeelErflaterPartner	ID624913	VoorvoegselOntvKoperVermBestand	ID625068
PriveAandeelErflater	ID624914	AchternaamOntvKoperVermBestand	ID625069
GezAandeelErflaterPartner	ID624915	BSNOntvKoperVermBestand	ID625070
WOZ waarde eigen woning	ID624926	AchternaamVooroverl	ID625111
RSIN onderneming	ID624967	OverlijdensdatumVooroverl	ID625112
Voorletters	ID625001	VoorlettersVerkrijger	ID625113
Achternaam	ID625003	VoorvoegselVerkrijger	ID625114
GebDatum	ID625005	AchternaamVerkrijger	ID625115
DatumOverlijdenEerderOverlPartn	ID625006	BSNRSINVerkrijger	ID625116
NomWaarde	ID625007	WaardeVerkrijging	ID625118
LiquidatiewaardeHogerGoingConcernAB	ID624670	BSNLegataris	ID1761590
AandeelOverlAandelenkapitaalAB	ID624672	LegaatWaarde	ID1761591
AandeelPartnOverlAandelenkapitaalAB	ID624673	LegaatOmschrijving	ID1761592
WaardeGezAandeelAB	ID624674	LegaatTenLasteErfgenaam	ID1761593
AchternaamUitkGerechtigde	ID624790	IndLegaatAanvaard	ID1761594

DatumBeginPensioenLijfrenteUitk	ID624792	IndLegaatVVR	ID1761595
---------------------------------	----------	--------------	-----------

Appendix 2

nalatenschap_id
volgnummer
Saldo_Nalatenschap
GoingConcernwaardeGeh
GoingConcernwaardeObj
GoingConcernwaardeAB
gem_vermogen_onderneming
prive_vermogen_onderneming
WaardeTotOndernVermogen
WaardeOnderneming
WaardeGezAandeelOndernemingsverm
WaardeGezAandeelAB
WaardeOvergAandeelAB
LiquidatiewaardeOnderneming
LiquidatiewaardeObjOnderneming
LiquidatiewaardeAB
LiquiHogerGoingConcernOnd
LiquiHogerGoingConcernAB
Totaal_verz_Voorw_vrijst_BOR
Totaal_verz_Waarde_onderneming
Totaal_verzoeker_Recht_BOR
AandeelInWaardeObjOnderneming
AandeelOverlOndernemingsverm
AandeelOverlAandelenkapitaalAB
AandeelPartnOverlAandkapitaalAB
AandeelPartnOverlOndverm
AantalAandelenAandeelh
omschr_relatie_met_overledene
VASTG_FICTIE12
VASTG_FICTIE13
VASTG_FICTIE_OVERIG
inc_bvo_vord_eur2
relatiecode;